

Lisa B1 – Teabe edastamine

1.1 Üldsätted

Teabe edastamisega seotud Lisas E1 nimetatud juhenddokumendid on kättesaadavad AIM veebilehe turvatud alamlehel „Taotlused“.

Teabe edastamiseks on soovituslik kasutada valdkonna spetsiifilist AIXM 5.1 (või uuemat) või CSV andmevahetusmudelit.

1.2 Teabe edastamise vahendid

1.2.1 Teabe edastamiseks kasutatakse esmajärjekorras WFM vorme.

1.2.2 Olukorras, kus WFM ei tööta või sellele ei ole võimalik ligi pääseda, peab Teabe edastamiseks kasutama AIM veebilehel olevaid elektroonilisi edastusvorme.

1.2.3 Olukorras, kus edastamine WFMist ja AIM veebilehelt ei ole võimalik, tuleb Teave edastada vastavatel blankettidel (majandus- ja kommunikatsiooniministri 01.09.2009 määruse nr 87 „Aeronavigatsiooniteabe edastamise ja avaldamise kord ning nõuded aeronavigatsioonimõõdistustele“ lisad 1-4) ning saatma need e-posti teel:

- Püsiva iseloomuga Teabe korral: aip@eans.ee
- Ajutise iseloomuga Teabe korral: nof@eans.ee

1.2.4 Juhul, kui on vaja viivitamatut NOTAM teate väljastamist, on lubatud käesolevast korrast põhjendatud ulatuses kõrvale kalduda. Teabe koostaja peab edastama kogu tema kasutuses oleva asjakohase Teabe, mis peab olema piisav NOTAM teate koostamiseks, helistades NOFile. Teabe koostaja peab tagama, et mistahes teave, mida NOTAM teate edastamise ajaks NOFile ei olnud saadetud, tuleb saata niipea kui võimalik.

- Ajutise iseloomuga teave telefoni numbrile: 671 0257 (kõned salvestatakse).

1.3 Teabe edastamise kord

1.3.1 Üldised nõuded

1.3.1.1 Teabe koostaja on kohustatud koguma ja edastama Teavet, mis on sätestatud Euroopa Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2017/373 ja riigisisestes õigusaktides, oma vastutusala raames. Lisas C1 on toodud nimekiri AIP jaotistest, mida Teabe koostaja on kohustatud õigeaegselt ajakohastama.

1.3.1.2 Teabe muutmise nõude esitamiseks volitatud isikud on loetletud Lisas A1 Teabe edastamise eest vastutavate isikute loetelus.

1.3.1.3 Teabe koostaja, kes on volitatud edastama Teavet AIP grupele, on kohustatud iga aasta esimeses kvartalis üle kontrollima enda vastutusallas oleva Teabe (vt Lisa C1), mis on avaldatud AIPis ja

kinnitama selle õigsust saates teavituse Teenuse osutaja e-posti aadressile aip@eans.ee või toimima vastavalt alapeatükile 1.3.3.

- 1.3.1.4 E-posti teel Teabe edastamise puhul tohib Teabe koostaja edastada Teabe punktis 1.2.3. toodud kontaktaadressi(de)le.
- 1.3.1.5 Saades Teabe muutmise taotluse isikult, kellel puudub Teabe edastamise volitus või kes edastab Teabe, mis jääb tema volituse piiridest välja, lükkab NOF või AIP grupp tagasi esitatud taotluse koos vastava põhjendusega ning lisaks teavitab asjaolust selle Teabe koostaja vastutavat isikut, kelle vastutusalasse Teave kuulub.
- 1.3.1.6 Edastades Teabe muutmise taotluse WFMi või AIM veebilehe kaudu, ei pea seda eraldi digiallkirjastama.
- 1.3.1.7 Teabe edastamisel WFMi, AIM veebilehe ja e-posti kaudu saab Teabe koostaja lisada vajadusel digitaalselt allkirjastatud taotluse ja lisadokumendi(d).
- 1.3.1.8 Digitaalselt allkirjastatud Teabe taotluste korral peab digikonteiner sisaldama ainult ühte Teabe taotlust koos selle lisadega (AIP muudatus, AIP lisa, aeronavigatsiooniteabe ringkiri, NOTAM). Üks taotlus digikonteineri kohta tagab Teabe parema jälgitavuse (*traceability*) Teabe esitamise ja töötlemise protseduurides.
- 1.3.1.9 Lennuprotseduuri ja kaardi avaldamise puhul tuleb edastada AIP grupile juba välja töötatud ja korrektselt vormistatud lennuprotseduur ja kaart.
- 1.3.1.10 Õhuruumi ja teiste suuremahuliste muudatuste puhul peab Teabe koostaja tähtaegade suhtes AIP grupiga igal üksikjuhul eraldi kokku leppima.
- 1.3.1.11 AIP grupp teavitab kõiki Teabe koostajaid AIM veebilehe uudise vahendusel, kui AIRAC muudatus on plaanis avaldada pikema tsükliga.
- 1.3.1.12 Teabe koostaja edastab AIP grupile Teabe kohta võimalusel eelteavituse, mis sisaldab informatsiooni avaldatava Teabe kohta ning eeldatavat aega, millal Teave edastatakse või soovivat avaldamisaega.
- 1.3.1.13 Teabe koostaja järgib Teabe edastamisel selle avaldamise täpsusnõudeid (vt Lisa D1).
- 1.3.1.14 Teave tuleb edastada eesti või inglise keeles.
- 1.3.1.15 Teabe edastamise tähtajad järgmise aasta kohta avaldatakse igal aastal aeronavigatsiooniteabe edastamis-, avaldamis- ja jõustumiskuupäevi sisaldavas AIC-s ja [AIM](#) veebilehel.

1.3.2 Ajutise iseloomuga Teabe edastamine (NOTAM)

- 1.3.2.1 Teabe koostaja koostab ja edastab kogu Teabe kooskõlas järgmiste nõuetega:
 - Teave peab sisaldama Teabe jõustumiskuupäeva ja kehtivusaja lõppu (kuupäev ja kellaaeg), kui see on määratud.
 - Kellaaeg esitatakse UTC-ajas.

- Olukorras, kus NOTAM-teave taotlusel on kohe kehtiv, peab Teabe koostaja pärast Teabe esitamist kohe helistama NOFile veendumaks, et Teave on kätte saadud.
 - Kehtivusaja välja lõppu märgitakse lühend „PERM“ (*permanent*), kui NOTAM teabe taotluse sisu sisaldab püsivat infot.
 - Kui ajutise kehtivusega Teabe kehtivuse lõppemise täpne kuupäev ei ole teada ja kasutatakse arvestuslikku kehtivusaega, tuleb kehtivusaja lõpu välja juures kasutada lisamärkust „EST“ (*estimated*). Teabe koostaja peab sellise Teabe regulaarselt üle vaatama ning edastama vajadusel muudatused enne arvestuslikku kehtivusaja lõppu NOFile.
 - Teave peab sisaldama vastavaid kohustuslikke metaandmeid (vt Lisa D1).
 - Teave peab vastama esitatud Teabe avaldamise täpsusnõuetele (vt Lisa D1).
 - Teave peab vastama andmekvaliteedi nõuetele (vt Lisa D1).
- 1.3.2.2 Teabe edastamisel WFM süsteemis toimub Teabe koostaja ja NOFi teavitamine süsteemi ja e-posti kaudu.
- 1.3.2.3 Kui Teabe koostajal on kahtlus, et avaldamise teavitus pole õigeaegselt laekunud (ta pole saanud koopiat väljastatud NOTAMist), peab Teabe koostaja telefoni teel kontrollima üle Teabe kohale jõudmise.
- 1.3.2.4 Juhul, kui Teabe koostaja poolt NOFile edastatud teave ei ole mingil põhjusel nõuetele vastav, see tähendab Teave on puudulik, ebapiisav või sisaldab ebakvaliteetseid andmeid, teavitab NOF sellest viivitamata Teabe koostajat telefoni teel ja elektroonselt WFM süsteemi kaudu, see tähendab lükkab edastatud Teabe tagasi, loetledes ühtlasi Teabe tagasilükkamise põhjused ning annab võimalusel juhised vajalikeks parandustegevusteks.
- 1.3.2.5 Juhul, kui Teabe koostaja avastab, et on edastanud nõuetele mittevastava Teabe, peab ta sellest viivitamatult teavitama NOFi telefoni teel ning edastama korrektse Teabe.
- 1.3.2.6 Juhul, kui tekkinud eksimuse põhjuseks oli NOFi poolne Teabe ebakorrektnesse või ekslik tõlgendamine, peab NOF tegema vajalikud parandused kohe pärast eksimuse ilmsiks tulekut ning teavitama NOTAMi parandamisest Teabe koostajat.
- 1.3.2.7 NOF registreerib WFMi kõik ajutise Teabe taotlustega seotud vead. Seda infot kasutatakse hiljem aastaaruannete koostamisel ja aruanded edastatakse Teabe koostajale tutvumiseks.
- 1.3.2.8 NOTAM teadete väljastamiseks NOFi poolt ei ole Järelevalveasutuse eelnevat kinnitust vaja (välja arvatud õigusaktidest tulenevatel juhtudel, vt Vabariigi Valitsuse 18.07.2000 määrust nr 240 „Eesti õhuruumi kasutamine ja lennuliikluse teenindamine Tallinna lennuinfoiirkonnas“).
- 1.3.2.9 Lennutegevust piiravate alade, kaasa arvatud ajutiste alade, kehtestamisel peab nende alade kõrgused esitama kõrgusena keskmisest merepinnast (AMSL) või lennutasandites (FL). AMSL korral võib lisainformatsioonina esitada kõrguse ka kõrgusena maapinnast (AGL).
- 1.3.2.10 Takistuste korral peab takistuse kõrgus olema esitatud AMSLina.

1.3.3 Püsiva iseloomuga Teabe edastamine (AIP muudatus, AIP lisa, aeronavigatsiooniteabe ringkiri)

- 1.3.3.1 Teabe koostaja võib soovi korral edastada palve talle omistatud AIP jaotise viimati ajakohastatud tekstifaili või AIP lisa kavandi tekstifaili saamiseks, et teha vajalikud parandused ja sisestused otse failis *Track Changes* funktsiooniga, lihtsustamaks AIP grupi töökoormust ja vältimaks vigade tekke võimalust.
- 1.3.3.2 Teabe koostaja koostab ja edastab kogu Teabe kooskõlas järgmiste nõuetega:
- Teave peab sisaldama Teabe jõustumiskuupäeva ja ajutise Teabe puhul kehtivusaaja lõppu (kuupäev ja kellaaeg), kui see on määratud.
 - Kui ajutise iseloomuga (AIP SUPis avaldatav) Teabe kehtivuse lõppemise täpne kuupäev ei ole teada ja Teabe kehtivusaeg on märgitud arvestuslikuna, tuleb kehtivusaaja lõpu välja juures kasutada lisamärkust „EST“ (*estimated*). Teabe koostaja peab sellise Teabe regulaarselt üle vaatama ning edastama vajadusel muudatused AIP gruppidele.
 - Teave peab sisaldama vastavaid kohustuslikke metaandmeid (vt Lisa D1).
 - Teave peab vastama esitatud Teabe avaldamise täpsusnõuetele (vt Lisa D1).
 - Teave peab vastama andmekvaliteedi nõuetele (vt Lisa D1).
- 1.3.3.3 Teabe edastamisel WFM süsteemis toimub Teabe koostaja ja AIP grupi teavitamine süsteemi ja e- kirjade kaudu.
- 1.3.3.4 Teabe laekumisel AIM veebilehelt või e-posti teel teavitab AIP grupp pärast Teabe kättesaamist sellest elektroonselt Teabe koostajat.
- 1.3.3.5 Juhul, kui Teabe koostaja poolt AIP gruppidele edastatud Teave ei ole mingil põhjusel nõuetele vastav, see tähendab Teave on puudulik, ebapiisav või sisaldab ebakvaliteetseid andmeid, teavitab AIP grupp sellest Teabe koostajat WFM süsteemi siseselt või e-posti teel, see tähendab lükkab edastatud Teabe tagasi täiendamiseks, loetledes ühtlasi Teabe tagasilükkamise põhjused ning annab võimalusel juhised vajalikeks parandustegevusteks.
- 1.3.3.6 AIP grupp teavitab Järelevalveasutust laekunud Teabest neljandal (4) kalendripäeval pärast Teabe edastamise tähtaja möödumist edastades planeeritava AIP muudatuse ja kavandiga seotud kuupäevad ning laekunud muudatusettepanekud.
- 1.3.3.7 Järelevalveasutus teavitab AIP gruppi vie (5) tööpäeva jooksul WFMi kaudu või e-posti teel oma nõusolekust avaldada Teave planeeritud lennundusteabe tootena. Keeldumise korral teavitab Järelevalveasutus vie (5) tööpäeva jooksul WFMi kaudu või e-posti teel AIP gruppi tagasilükkamise põhjus(t)est.
- 1.3.3.8 Juhul, kui Teabe koostaja esitatud Teabes ilmnevad vead ning neid ei saa likvideerida kokkulepitud aja jooksul, lükkub vastava muudatuse avaldamine edasi täiendavalt kokkulepitud uuele avaldamis- ja jõustumistähtajale.
- 1.3.3.9 Teabe koostaja peab likvideerima puudused AIP grupiga kokkulepitud aja jooksul, kuid mitte hiljem kui vie (5) tööpäeva jooksul arvates puudustest teavitamise päevast.

- 1.3.3.10 Juhul, kui Teabe koostaja on avastanud, et on edastanud nõuetele mittevastava Teabe, peab ta sellest viivitamatult teavitama AIP gruppi ning edastama korrektse Teabe. Ühtlasi lepitakse kokku Teabe avaldamisega seotud küsimustes, võttes arvesse eelnevalt kindlaksmääratud avaldamise kuupäeva.
- 1.3.3.11 Juhul, kui tekkinud eksimuse põhjuseks oli AIP grupi poolne Teabe ebakorrektnes või ekslik tõlgendamine, peab AIP grupp tegema vajalikud parandused selliselt, et oleks võimalik pidada kinni eelnevalt kindlaksmääratud avaldamise kuupäevast.
- 1.3.3.12 AIP grupp registreerib veateavitused pärast nende laekumist. Veateavitusi kasutatakse hiljem aastaaruannete koostamisel ja aruanded edastatakse Teabe koostajatele tutvumiseks.
- 1.3.3.13 Peale Teabe avaldamise kinnituse saamist Järelevalveasutuselt, sisestab AIP grupp Teabe selleks ette nähtud infosüsteemidesse.
- 1.3.3.14 Juhul, kui punktis 1.3.3.13 nimetatud infosüsteem avastab sisestatud Teabes vea, parandab AIP grupp leitud vea või teavitab Teabe koostajat, kes parandab vea Teabes ning edastab parandatud Teabe AIP grupile eespool kirjeldatud viisil ja kujul.
- 1.3.3.15 AIP grupp on kohustatud pärast avaldamisele kuuluva Teabe kättesaamist algselt töötleva laekunud Teabe ja valmistama ette Teabe lähtudes juhenddokumentidest (vt Lisa E1), ning edastama kavandi Teabe koostajale kontrollimiseks WFM-i kaudu.
- 1.3.3.16 Teabe koostaja on kohustatud andma kokkulepitud aja jooksul tagasisidet AIP grupile Teabe korrektsuse ja õigsuse osas. Kui Teabe koostaja avastab nõuetele mittevastavuse või vigase Teabe, peab ta sellest kohe teavitama AIP gruppi ja edastama korrektse Teabe. AIP grupp teeb vajalikud parandused selliselt, et oleks võimalik pidada kinni eelnevalt kindlaksmääratud avaldamise kuupäevast.
- 1.3.3.17 Teabe edastatakse WFM-is Järelevalveasutusele kinnitamiseks automaatselt pärast seda, kui Teabe koostaja on sellele andnud oma kinnituse.
- 1.3.3.18 Juhul, kui Järelevalveasutus Teavet ei kinnita, teavitab ta AIP gruppi tagasilükkamise põhjus(t)est. AIP grupp lepib Järelevalveasutusega kokku, millised muudatused või parandused on vajalikud kinnituse saamiseks. Samal ajal teavitab AIP grupp puudustest ka Teabe koostajat ning pärast kokkulepitud muudatuste tegemist koostab AIP grupp Teabe uue kavandi, mille edastab uuesti WFM-is Teabe koostajale ja Järelevalveasutusele kinnitamiseks.
- 1.3.3.19 Kui Järelevalveasutus on Teabe heaks kiitnud, avaldab AIP grupp Teabe lõppversiooni vastavalt kindlaksmääratud ajakavale (nt AIRAC tsükkel).